

Foredrag før charter (1925-26)

Rotarianeren Reidar Brekkes foredrag om "Etik".

23

Som bekjent er det "ROTARY"s høie mål å skape en bedre forretningsmoral og vi har gjennem Tandbergs redegjørelse i sin tid fått en anelse om hvilke hjelpe midler "ROTARY" vil betjene sig av for å nå dette mål.

"ROTARY"s hensikt er først: å påvise behovet for en forbedring av forretningsmoralen samt gjennem sine ideer å belyse muligheten av en sådan forbedring. For det annet: å påtvinge sine medlemmer dette bevis og for det 3dje: å organisere den trang til handling som forutsettes å være en direkte følge av denne overbevisning.

Når vi nu som Rotarianere skal behandle og ta stånnpunkt til dette store ideelle formål som "ROTARY" har besluttet å vie sin spesielle interesse så plikter vi etter min mening først å gjøre oss klar over selve idéen. Skal "ROTARY"s mål kunne nås må "ROTARY"s idé være enhver Rotarianers idé. "ROTARY"s idé er såvidt jeg kan skjonne først å fremholle et vurderingsgrunnlag for bedømmelse av forretningsmetoder og dermed å arbeide for forretningsmoralens forbedring i den retning som dette vurderingsgrunnlaget forutsetter. Det er da vurderingsgrunnlaget eller etiken, som det kaldes, som vi først må beskjefte oss med.

Om det etik er et græsk ord som i vort sprog nærmest må oversettes med: Lære om godt og ondt - rett og urett.

Denne lære om godt og ondt har gjennom alle tider vært gjenstann for menneskenes tenkning og spekulasjon. Den er både grunnlag for det enkelte individs livsanskuelse og for den samfunnsmessige regulering av mellommenneskelige forhold og det er rimelig at et begrep eller en betegnelse som skal finne anvendelse på disse forskjellige felter må være mangesidigt. Vi taler i vor tid om den kantiske etik, den universelle velferdsetik, den individuelle velferdsetik og den kristne etik, og jeg tror det vil lønne seg for oss å se litt nærmere på disse forskjellige etikens former når vi skal forsøke å klargjøre for oss hvilket etisk grunnlag "ROTARY" har valgt for vurdering av forretningsmetoder.

Den Kantiske Etik, (som har fått sitt navn etter filosofen Immanuel Kant) falder på en måte sammen med den gamle græske etik, idet den søker sine love i menneskets eget indre. Det er en innadrettet etik som bygger på den forutsetning at ethvert menneske i sitt eget indre eier evnen til å avgjøre hva der er ondt og godt. Menneskets innstinkt og forstann skal være den store autoritet og på grunnlag av disse egenskaper skal et menneske bedømme alt som det møter og innrette sine handlinger således at de kan danne grunnlag for lovgivning for andre mennesker. Mitt eget indres ubetingede bud skal være min lov og eneste autoritet. Denne etik kan muligens betegnes som den eneste autoritetsfri og religionsfri etikkens form. Jeg tror nok vi straks kan gjøre den sluttning at en sådan etik ikke kan danne noget vurderingsgrunnlag for oss. A legge avgjørelsen av hva der er godt og ondt helt vilkårlig i det enkelte individs hånd er ugyörlig i denne forbindelse.

Den innadrettede kantiske etik er intet brukbart etisk vurderingsgrunnlag i realitetenes verden.

Så skal vi se på den såkaldte Universelle Velferdsetik, hvorved jeg i denne forbinnelse sikter til lovens etik. Når jeg bruker disse betegnelser er jeg fullt klar over at jeg holder mig til den strekt filosofiske definisjon som disse begreper vanligvis får. Med universell velferdsetik mener jeg her samfundets etik det grunnlag hvorpå lovene bygges.

Allerede lenge før vor tidsregning har denne etik været utformet i detaljer gjennem love. Ved utgravninger i Asien i 1901

fant man den gamle babyloniske lovsamling som går unner navn av Kong Hammerabbis love.

Disse love som nu er over 4000 år gamle regulerer forholdet mellom mennesket og dets guder, mellom menneskene innbyrdes og mellom folket og staten. De inneholder lovbestemmelser om kontraktsavslutninger og regulerer næringslivet ved forskrifter.

Utgangspunktet for den universelle velferdsetik er således skjult for oss, da vor historie ikke går så langt tilbake, men vi kan ved å følge dens utvikling lære dens vesen å kjenne. Moseloven med de 10 bud er igjen et kortfattet utdrag av Kong Hammerabbis love og Moseloven har dammet et grunnlag for alle senere tiders lovgivning. Denne lovens etik er autoritetsbunnen, idet den utgir sig for å være av guddommelig utspring, dens utvikling og anvennelse er behovspreget. Lovene følger samfundets utvikling - Behov for nye love skaper nye love og erfaring former dem. De lover vi etterlever i vort land idag er preget av folkets religion og praktisk tildannet og utformet etter folkets behov. Næringslivets behov for love er også tilfredsstillet, idet lovene bestemmer hva der er rett og urett også på dette område. Forretningsmetoder er unnergitt lovgivning og regulert på grunnlag av lovens etik. Den forretningsmann som holder sig innenfor rammen av disse love i sin striben etter egen velferd er juridisk uangripelig og hvis det kan påvises at forretningsfolks adferd innen rammen av eksisterende love er til skade for den universelle velferd så foreligger et behov for nye love der innsnevrer hans virkefrihet. Når nu "ROTARY" har satt sig som mål å forbedre forretningsmoralen så skulle det etter dette ligge nærliggende å tro at dets oppgave skulle bestå i å påvirke lovgivningen i alle land, således at de misbruk som "ROTARY" kjenner fremtidig kunne unngås. Men dette er såvidt jeg kan skjonne ingenlunde "ROTARY"s oppgave eller hensikt, og det alene ville da heller aldri kunne føre "ROTARY" frem til målet. Man skal ikke ha sett meget av "ROTARY"s postulater før man er klar over at det ikke er lovens etik eller den universelle velferdsetik som "ROTARY" har valgt som vurderingsgrunnlag.

Jeg er nu kommet så langt i min utvikling at jeg kan gi et positivt svar på det spørsmål jeg har stillet: Hvad er "ROTARY"s idé?

"ROTARY"s idé er kristianisering av næringslivets moral og i dette øiemed vil "ROTARY" benytte den kristne etik som vurderingsgrunnlag når det gjelder å avgjøre hva der er rett og urett godt og ondt.

Og "ROTARY"s dristige initiativ har hentet sitt forbilde i skaberen av den kristne etik: "ROTARY"s oppgave er ikke å utfylde lovene men å opfylde dem.

Men det er først når vi er nådd frem til klarhet over "ROTARY"s idé at vanskelighetene for alvor meller sig, thi da skal "ROTARY"s medlemmer overbevises om at denne idé lar sig realisere.

For å gjøre oss en mening om den kristne etik som vurderingsgrunnlag for forretningsmetoder må vi klatre over den mur av mennesketanker som omgir og skjuler skaberen av den kristne etik og forsøke om vi i hans egne ord kan finne noen veiledning.

Den kristne etik finner sin mest detaljerte utforming i Bjergprekenen, hvor vi i de såkaldte saligprisninger finner nevnt de menneskelige egenskaper som den kristne etik bør føre frem til. Det er saktmodighet, ydmyghet, medmenneskers forakt og hat o.s.v. Hvis vi skal være erlige så tror jeg nok at vi må medgi at disse egenskaper i vor tid ville være egnet til å ruinere en forretningmann i løpet av meget kort tid, hvis han skulle gjøre sig disse betegnelser verdig i sitt daglige forhold som forretningmann. Av det nye testamentet ser vi at Kristi

samtidige - både de som trodde på ham og de som forfulgte ham - savnet hans uttalelser om mellemmenneskelige forhold. Den rike mann som spør om råd får det svar at han skal gi alt sitt til de fattige og følge ham, Farisærne som spør om lovens anvennelse får det svar: Den som er ren han kaste den første sten, og når han blir interpellert om skattespørsmålet svarer han kun, gi keiseren hvad keiserens er og gud hvad guds er.

Her har vi et økonomisk et juridisk og et politisk spørsmål. Svarene gir ingen veiledning, og det var heller ikke hensikten med dem. Hans opgave var ikke å skape nye love og regler men å vise hvordan de eksisterende love skulle opfyldes. Og denne opgave løste han på en måte som ikke etterlater nogen tvil. Og heri ligger den veiledning som trenges. Det er rent forstannsmessig betraktet genialt dette å skape en ny etik uten å gi noget filosofisk utformet læresystem eller noget detaljert reglement på nogetsomhelst område. I de mellemmenneskelige forhold gir den kristne etik kun den veiledning at man skal elske sin neste som sig selv. Derved er det etiske grunnlag skapt, men det største er at denne etiks sannhet er bekreftet ved eksemplets makt. Og skaperen av denne etik blev - juridisk fuldt overensstemmende med lovens bokstav - fømt til døden. Det viser hvor stor motsetningen kan være mellom lovens ånd og lovens bokstav.

I vore dage hører vi ofte den bemerkning: Det er juridisk riktig men moralsk forkastelig. Det er det samme motsetningsforhold som atter gjør sig gjeldende. Den idé som "ROTARY" vil påtvinge oss er imidlertid denne: Det er ikke lovens bokstav som skal være bestemmende for vore handlinger men lovens ånd. Det er ikke den universelle velferdsetik som bygger på folkets religion som skal være vort vurderingsgrunnlag men den kristne etik som bygger på individets kristendom.

Hvis man nu er nådd frem til overbevisning om sannheten i denne idé og til troen på at den kan realiseres så kommer man til det 3die ledd i utviklingen. Organisasjon av den trang til handling som er en følge av denne overbevisning og her tror jeg vi står foran den største av de vanskeligheter som må overvinnes forat "ROTARY"s mål kan nåes.

Det er nu hensikten at der innen "ROTARY" skal skapes en "Code of Ethics" for hver gren innen forretningslivet og at denne Code skal bygges på de erfaringer som alle verdens Rotarianere kan samle sammen. Personlig ville jeg stillet mig meget skeptisk til et sådant tiltak - idet jeg ville ansett det som et forsök på å utfylde lovene - hvis jeg ikke hadde sett den "Code of Ethics for Business Men of all Lines" som allerede foreligger. Denne Code viser nemlig at "ROTARY" ikke følger lovens system. Det heter ikke: Du skal ikke gjøre det og det - eller det og det skal være forbudt - men det heter: Som Rotarianer er det min plikt å gjøre det og det. Det er positive påbud ikke negative og det er påbud som Rotarianere gis sig selv og ikke andre. Det er utvilsomt "ROTARY"s hensikt med disse Ethics å klargjøre begrepene og borttrydde enhver tvil hos Rotarianere forat de selv skal bli skikket til å fullføre "ROTARY"s store opgave: ved eksemplets makt.

Heri ligger også den eneste mulighet for at sannheten i "ROTARY"s idé kan erkjennes og for at "ROTARY"s mål kan nåes.

Ved denne oversikt tror jeg å ha pekt på det vurderingsgrunnlag som vi må betjene oss av og når vi nu skal gå over til diskusjon av forretningsmetoder vil jeg også forsøke å peke på den form som vores konklusjoner bør få for å stå i sammklang med den eksisterende "Code of Ethics".

Det er et ord som sier at konkurransen er livsnerven i næringslivet (Competition is Life of Trade) og der er ingen tvil om at denne konkurransen eller kappestrid hverken ~~eller~~ bør ^{kan}

man komme bort fra. I konkurransen ligger garantien for at næringslivet tjener samfunnet på den beste måte.

I næringslivets kappestrid kjempes der om penger og vellstann og dette har bidratt til å kaste en skygge over denne kappestrid i den almindelige bevisethet. Man har vært tilbøyelig til å unnervurdere de stridendes prestasjoner fordi den usympatiske økonomiske egoisme har vært drivkraften.

I sportens og idrettens verden derimot hvor kappestriken gjelder ære alene har kappestriken fått et mere sympatisk fysiognomi.

Kappestriken bør imidlertid i sitt vesen være den samme enten prisen som der kjempes om er penge eller ære og hvis vi holder oss dette for øje unner vor diskusjon av næringslivets konkurransesforhold så tror jeg at vi deri vil kunne veiledes i vort arbeide for å finne konklusioner etter "ROTARY"s ånd.

Fortsattes Pag V

Ved denne spaltning av begrepet konkurranse er det min hensikt å forsøke å nå frem til klarhet over selve konkurransens vesen. La oss gå ut fra at det er riktig dette at den økonomiske egoisme er drivkraften i næringslivets konkurranse - at konkurrentene setter alt inn på å nå sine egoistiske mål - å tjene sine egne økonomiske interesser uten hensyn til nogen kant. Og la oss på den annen side forutsette at den konkurranse vi kjenner fra sportens og idrettens verden har helt andre motiver forsåvidt som den kun er et utslag av et sundt menneskes naturlige trang til å bruke sine evner - til å yde sitt beste unner full hensyntagen til nestens lignende interesser.

Jeg har påstått at konkurranse er livsnerven i næringslivet og at garantien for at næringslivet økonomisk tjener samfunnet på den beste måte ligger i konkurransen uten å ha nevnt hvilken av de to ovennevnte former for konkurranse jeg her sikter til. I denne forbinnelse er det nemlig etter min mening ikke det vesentlige hvilke motiver konkurransen har men hvilke resultater den fører til. Den frie konkurransen vil unner normale forhåll före til at næringslivets menn må arbeide godt og billigt. Kappestriden mellom dem ville forebygge at den enkelte kan tilgodese sine egne økonomiske interesser på samfunnets bekostning. Ekstraordinære forhåll kan skape unntagelser fra denne regel som dog i sin almindelighet ingenlunde har tapt sin gyldighet. Rent økonomisk tror jeg med full rett å kunne hevde at enhver konkurranse der tvinger de konkurrerende til å yde det best mulige arbeide billigst mulig er til samfunnets beste uansett hvilke motiver konkurransen har for den enkelte - men etisk er dette ingenlunde likegyldig.

Og det er forretningsmetoden og etik vi her har til behandling. Det spørsmål som vi i denne forbinnelse plikter å besvare er dette: Av hvilken art er den konkurransen som vi i vor tid og i vort samfunn er vidne til og selv praktiserer i vort daglige forretningsliv. Når vi skal söke å finne et almengyldig og upartisk svar på dette spørsmål er det etter min mening nødvendig først å klargjøre for oss selv hvilke forutsetninger ~~xxx~~ vi har for å besvare et sådant spørsmål. Vi er jo selv forretningsfolk og skal her granske og bedømme en sak som angår oss selv. Vi er part i saken og det ærligste vil derfor være å se litt nærmere på vor egen psykologi. Jeg er et menneske og en forretningsmann. Når jeg skal bedømme et mellemmenneskelig forhåll som ikke har noget med forretninger å gjøre vil jeg bygge min domm på min viden og erfaring som menneske. Når jeg skal bedømme et forretningsmessig vil jeg "se forretningsmessig på saken" som det heter - jeg vil bygge min domm på min viden og erfaring som forretningsmann. Min domm vil i begge tilfeller gi uttrykk for min moral og kyndighet på det foreliggende område - på min personlighet - som det heter. Et menneskes personlighet er imidlertid et noget ubestemmelig begrep. Man er tilbøyelig til å si: Jeg tenker som et menneske - jeg tenker som en forretningsmann, men det ville vell i sin almindelighet være ærligere å si: Jeg tenker som andre mennesker eller som andre forretningsmenn. Den påvirkning som vi er gjenstann for er vell i sin almindelighet den vesentlige bestanddel av vår såkaldte personlighet både som mennesker og som forretningsmenn. Det vil derfor være av den største betydning for verdien av vort svar på det foreliggende spørsmål å få bragt på det rene om der hos oss gjør sig nogen forskjell gjeldende mellom vor moral som mennesker og vor moral som forretningsmenn.

Hvis det er riktig som jeg foran har anfört at ROTARY's etik faller sammen med den kristne etik så har ROTARY her gitt oss en god verdimåler til hjelp ved denne sammenligning. ROTARY's motto: "Service above self" og den kristne etiks store bud: Du skal elske din neste som dig selv, gjør mig tilbøielig til å tro at min manglende opfyllelse av disse bud står mig enda klarere som forretningsmann enn som menneske. Når "jeg ser forretningsmessigt på en sak" har jeg inntrykk av å føle mig noget friere for denslags påtrykk enn vanlig og jeg har en følelse av at det nettop er næringslivets konkurranse som er årsaken til dette. Den erfaringmessige bevissthet om at den eller den forretningsmåte nødvendigvis må befolges fordi mine konkurrenter betjener sig av

en sådan fremgangsmåte er ofte bestemmende for mine handlinger og dette vil ofte overskygge mulige moralske betenkelsigheter, eller forebygge at sådanne betenkelsigheter overhodet meller sig. Trangen til å kunne konkurrere, trangen til å seire i konkurransen vil være bestemmende for det forretningsmessige syn på saken. Stadigt tilbakevennende "nödvendighet" av en mindre til-talende fremgangsmåte gjør den almindelig og man sløves slik at man tilslutt ikke er opmerksom på at der etisk er noget å innvenne.

Dette fører ofte til en slitasje på den moralske sans hos forretningsmannen slik at selv det beste og hederligste menneske kan bli blinn for det uetiske i sine forretningsmetoder. En uttalelse som forretningsmannen er et nødvendigt utstyr av hans tale uten at han tenker over denne uttalelses forholl tilde faktiske forholl kan av andre stemples som en løgn mens forretningsmannens slitte moralske sans på dette spesielle område ingenlunde tilkjennegir for ham at han har gjort sig skyldig i en løgn. En vareselger eller xxxx en varekjøper vil koncentrere sig i den grad om sin opgave å selge eller kjøpe fordelaktigst mulig at de midler som han er faringsmessig vet må brukes ikke vil være gjenstann for nogen inngående moralsk granskning hos ham selv. Hans uttalelser om varens kvalitet - hans anvennelse av eksempler - hans meddelelser om andres priser - vil ofte være preget av hans lyst til å selge eller kjøpe etter eget ønske og av hans fantasi - og ikke alltid være i overensstemmelse med de faktiske forholl.

Dette er en så vellkjent forteelse at det store publikum regner med det som et fast trekk i forretningsmannens psykologi, og det er dermed ganske naturlig at forretningsmoral i den almindelige bevissthet får et mindreverdigetens stempel.

Vi som selv er forretningsfolk må visselig innrømme at denne tilbøielighet til å løse målet hellige midlene kan føre til mange forunderlige foreteelser i det daglige forretningsliv.

Jeg vil her gi disse foreteelser navnet "smartnes" idet jeg mener at dette begrep igrunnen omfatter alle de forholl som best egner sig til nærmere granskning i denne forbinnelse. Det vil føre for vidt å illustrere begrepet med eksempler men jeg vil forsøke å gi det en almindelig definisjon. "Smartnes" er en betegnelse man bruker om forretningsmenns metoder når denne er preget av en ualmindelig opfinnsomhet. Det er ikke absolutt nødvendig at denne opfinnsomhet gir sig uttrykk i påviseligt umoralske handlinger men på grunn av den skarpe konkurransen innen næringslivet er den almindelige opfinnsomhet meget vell utviklet og den ualmindelige opfinnsomhet vil derfor ofte söke inn på baner hvor den almindelige opfinnsomhet av en eller annen grunn ikke har utføllet sig. Da det således må forutsettes at den almindelige opfinnsomhet har utnyttet alle de muligheter som forefinnes innen hederlighetens grenser vil det lett bli til at den ualmindelige opfinnsomhet tvinges til å söke sitt felt på eller utenfor disse grenser. Den ualmindelige opfinnsomhet der bringer opfinneren inn unner straffeloven er ikke smartnes - det er forbrydelse. "Smartnes" er den ualmindelige opfinnsomhet som får uffolle sig med gode økonomiske resultater og denne smartnes er meget smittsom. Går det den ene godt vil den annen etterligne ham og på denne måte tråkkes hederlighetens grenser ned i konkurransen. Den konkurransen vi er vidne til og selv praktiserer er preget av disse forholl. Hederlighetens grenser er overtrått og utvisket og vi vil alle føle oss beskjemmet ved å se disse konkurransesforholl og vore forretningsmetoders moral belyst av et sökelys i form av disse spørsmål: Elsker du din konkurrent som dig selv? Stiller du i ditt daglige forretningsliv samfunnets interesse foran din egen? Vi står etisk sett lavere som forretningsmenn enn som mennesker.

Det er intet ukjent fenomen at en forretningsmann ved stor "smartnes" erhverver sig en fortjeneste om formiddagen og gir fortjenesten til de fattige om ettermiddagen for å gjenopprette balansen mellom sin forretningsmessige smartnes og sin menneskelige samvittighet.

Som jeg nevnte i begynnelsen av min utredning var det ROTARY's hensikt for det første å påvise behovet for en forbedring av forretningsmoralen og gjennem sine ideer å bevise muligheten av en sådan forbedring. Denne første hensikt tror jeg er nådd for enhver forretningsmann som har sluttet sig til ROTARY og trives der. For det annet var det ROTARY's hensikt å påvinne enhver Rotarianer beviset for at ideerne kan realiseres til forbedring av forretningsmoralen. Er der nu enighet om at min påstann er riktig - at vi etisk seet står lavere som forretningsmenn enn som mennesker så skulle igrunnen også denne hensikt være nådd. I en sådan erkjennelse må der nemlig ligge et krav om at vi i alle livets forhåll bør opføre oss som mennesker og opfyllelsen av dette krav vil da nødvendigvis føre til en forbedring av vor forretningsmoral.

For det tredie var det ROTARY's hensikt å organisere den trang til handling som skulle forutsettes å være en direkte følge av vor overbevisning om sannheten i ROTARY's ideer. Som jeg tidligere har nevnt er det visselig ROTARY's mening at dette tredie og viktigste ledd i opgaven skal løses ved eksemplets makt.

Rotarianeren skal være den nye type på en forretningsmann. Ved sine etiske uangripelige forretningsmetoder skal han bevise at en forretningsmann kan være helt ut hederlig i all sin handel og ROTARY gir ham en verdifull tröst til gjengjeld for de skuffelser som hans forandrede forretningsmetoder kan skje kan forvolle ham i konkurransen med det gamle system. "Den som tjener samfunnet best tjener også sine egne interesser best", sier ROTARY, og det er ingen dårlig tröst. Årlighet skaper tillid og tillid er i forretningslivet ofte et større aktivum enn kapital. Tillid gir ofte betydelig større renter enn kapital. En erkjennelse av sannheten i denne påstann vil spalte vore interesser - pengene vil ikke lenger være den eneste store seierspris vi kjemper for men vore medmenneskers tillid vil også fortone sig for oss som en belønning for vort arbeide. Pengar kan tjenes på mange måter men tillid og aktselte kan kun opnås gjennem dyktighet, årlighet og rederlighet og de forretningsmetoder og den konkurransen som betjener sig av disse midler vil være en samfunnstjeneste både økonomisk og etisk.

Men - kan man innvenne - det er jo allikevel egoismen som er og blir drivkraften. Det er belønningen man arbeider for og higer etter - likegyldig hvilket navn den bærer. Ja, det er utvilsomt tilfelle - men det kan man ikke unngå. Egoismen følger et menneske som dets skygge - et menneske uten egoisme er et lik. Alt hvad vi tenker og gjør er preget av vår egoisme - men det det gjelder er å bringe denne naturlige egoisme inn unner kultur d.v.s. å få den til å unnerordne sig vor forstann og vilje slik at den tillater også andre følelser å leve hos oss. Nestekjærlighet og egoisme er hinannen fientlige følelser og det er vår plikt med vår forstann og vilje å komme nestekjærligheten til unnsetning for at vi dermed kan settes istann til å tjene det samfunn vi lever i. Det er i det enkelte individets eget indre at de forutsetninger må skapes som er nødvendige for realisasjon av ROTARY's ideer. Den etik vi skal efterleve må være en vesentlig bestanddel av vår livsanskuelse. Jeg har tidligere nevnt at de menneskelige egenskaper som den kristneetik bør føre frem til er saktmodighet, ydmyghet og evnen til å tåle andres forakt, og jeg

tror at vi netop kan betegne disse egenskaper som almengylige beviser for at et menneske har formådd å bringe sin egoisme inn unner full kontroll og kultur.

Det menneske som i kraft av sin livsanskuelse - sin vurdering av sig selv og sine plikter som menneske - er i besiddelse av disse egenskaper eier også de største forutsetninger for å løse oppgaven selv om det ikke kan sies om ham at han gjør sig disse betegnelser verdig i sitt daglige forhåll som forretningsmann. Der er intet til hinder for at et menneske som eier disse egenskaper kan være en energisk og initiativrik forretningsmann der i full selvtillid setter alle sine evner inn på å fylle sin plass i samfunnet, ti for ham er arbeidet blitt så meget av en tjeneste som det kan bli for et menneske og en forretningsmann.

Skal også ROTARY's tredie hensikt nåes må det bli enhver enkelt Rotarianers opgave å skape en individuell velferdsetik der bestemmer forhollet mellom vor naturlige menneskelige egoisme og vore plikter som menneske - ikke gjennem formler og lovbestemmelser men gjennem det eksempel han kan gi i sitt daglige liv som forretningsmann.

Og vor fellesoppgave som Rotarianere må være - til støtte for den enkelte - å tale vell om ROTARY og om enhver ærlig Rotarianer.